

Dret de la Comunicació Audiovisual

2014/2015

Codi: 103029

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OT	3	2

Professor de contacte

Nom: Eva Soria Puig

Correu electrònic: Eva.Soria@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura Dret de la Comunicació Audiovisual no requereix cap requisit previ per a ser cursada, al tractar-se d'una formació jurídica pensada per al grau de Periodisme, que ja comporta uns coneixements jurídics bàsics adquirits en el grau. Aquesta assignatura aporta un coneixement aprofundit de la regulació jurídica sobre els continguts de la comunicació audiovisual, especialment del dret de propietat intel·lectual i dels drets d'imatge tant a nivell internacional i europeu com nacional.

Objectius

La Universitat Autònoma de Barcelona va ser pionera en la inclusió d'assignatures de contingut jurídic als plans d'estudi de Ciències de la Comunicació.

Aquesta assignatura té com a finalitat aportar uns coneixements aprofundits per als professionals de la comunicació audiovisual sobre el marc jurídic regulador d'aquesta matèria, parant especial atenció a la llei de propietat intel·lectual i als drets d'imatge. Es tracta de conèixer els continguts i els tribunals i òrgans de protecció internacionals, europeus i autonòmics i d'adquirir les competències per aplicar situacions reals a les normatives existents.

Es vol incidir en el coneixement de la legislació en la comunicació audiovisual de les noves tecnologies i en l'alfabetització mediàtica com a dret fonamental en una societat democràtica.

Aquests continguts s'adquireixen a través d'un debat crític a classe.

Es realitza un aprenentatge en els diferents àmbits interrelacionats:

- La propietat intel·lectual de la comunicació audiovisual: Legislació internacional, europea i estatal.
- Drets morals de les obres audiovisuals.
- Alternatives a la gestió tradicional dels drets d'autor: Copyleft i llicències obertes.
- Els drets d'imatge en les obres audiovisuals.
- Regulació jurídica general dels mitjans de comunicació audiovisuals.
- Regulació jurídica de les telecomunicacions.

- Titularitat competencial i gestió de la radiotelevisió.
- La regulació jurídica dels serveis audiovisuals.
- Les autoritats independents de l'audiovisual.
- Les noves tecnologies, regulació i incidència en l'àmbit audiovisual.

Competències

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar que es coneix la legislació desenvolupada en l'àmbit de la comunicació audiovisual.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps i les elaboracions conceptuals, així com el seu valor per a la pràctica professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements jurídics en els aspectes específics de la comunicació.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Conèixer els diferents aspectes legals dels drets d'autor relacionats amb els mitjans de comunicació audiovisual.
4. Conèixer i aplicar la normativa estatal i autonòmica de l'activitat audiovisual.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

Continguts

1. La propietat intel·lectual de la comunicació audiovisual

- Protecció dels drets d'autor de les obres audiovisuals: Originalitat, contingut artístic, científic o literari, i plasmació en un suport perceptible.
- Quins són els drets d'autor? Drets patrimonials i drets morals.
- Duració dels drets d'autor.
- Límits als drets d'autor: Sistemes tancats i sistemes oberts (fair use).
- Gestió dels drets d'autor: Col·lectiva (entitats de gestió) o individual.
- Llicència dels drets d'autor.

2. Els drets morals de les obres audiovisuals

- El conveni de Berna i la protecció internacional dels drets morals.
- Països que no protegeixen els drets morals i conseqüències.

- Abast i límits dels drets morals a l'estat espanyol.

3. Alternatives a la gestió tradicional dels drets d'autor: Copyleft i llicències obertes

- Difusió de les obres audiovisuals on-line i llicències obertes.
- Llicències creative commons.
- Alternativa copyleft.

4. Els drets d'imatge en les obres audiovisuals

- Protecció constitucional als drets d'imatge de les persones físiques i jurídiques.
- Els drets de la personalitat com a límits de les llibertats informatives.

5. Regulació jurídica dels mitjans de comunicació audiovisual

- Regulació jurídica dels mitjans de comunicació audiovisual en el marc estatal, autonòmic, europeu i internacional.
- Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual.
- Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la Comunicació Audiovisual de Catalunya.
- Distribució de competències.

6. Regulació jurídica de las telecomunicacions

- La llibertat de creació de les empreses de comunicació audiovisual i les seves limitacions.
- Els sistemes de telecomunicació i la seva regulació jurídica.
- Normativa Europea i internacional: la UIT.
- La llei d'ordenació de les telecomunicacions. La Comissió del Mercat de les Telecomunicacions.

7. Titularitat competencial i gestió de la radiotelevisió

- La distribució de competències en matèria de radiotelevisió.
- Els ens de gestió estatals i autonòmics.
- La programació: principis, control parlamentari i processos electorals. Les facultats d'inspecció i sanció en la matèria.

8. La regulació jurídica dels serveis audiovisuals

- Els drets del públic i l'alfabetització mediàtica.
- La prestació de serveis de comunicació audiovisual: regulació jurídica i drets.
- Els serveis de comunicació audiovisual com serveis d'interès general: règim jurídic de las llicències audiovisuals.

9. Las autoritats independents de l'audiovisual

- Significat i sentit de las autoritats reguladores independents.
- Funcions i competències del Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals.
- Funcions i competències del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

10. Les noves tecnologies, regulació i incidència en l'àmbit audiovisual

- Regulació jurídica d'Internet. Els delictes informàtics i responsabilitat en la seva utilització.
- La protecció de dades personals.
- El ciberperiodisme i els nous mitjans de comunicació social: Tweeter, xarxes socials i altres canals.

Metodologia

Es tracta d'adquirir uns coneixements bàsics a partir d'un procés d'aprenentatge autònom de l'alumne, guiat a través de les classes tant teòriques com pràctiques en les quals es donen a conèixer les eines i les fonts en les quals es pot obtenir la informació i consolidar els continguts.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	37,5	1,5	1, 3, 7, 8
Seminaris	15	0,6	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació, estudi i lectura de textos, redacció de treballs	82,5	3,3	1, 2, 5, 6, 7, 8

Avaluació

Es realitzaran les següents activitats d'avaluació de les competències adquirides a l'assignatura:

- Exàmens orals o escrit (proves de preguntes obertes de desenvolupament).
- Treballs (comentaris sobre casos i lectures plantejades en les activitats del seminari pràctic, redacció d'articles).
- Valoració de les activitats desenvolupades i de la qualitat de les intervencions en les classes pràctiques.

L'estructura general de l'avaluació serà:

- Examen: 45%.
 - Prova escrita final: 25%.

- Prova escrita parcial: 20%

- b) Realització de treballs i comentaris de textos: 45%.
- c) Activitats i intervencions en el seminari pràctic: 10%.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats i intervencions en el seminari pràctic	10%	1,5	0,06	1, 2, 5, 7, 8
Examen	45%	3	0,12	1, 3, 4, 5, 8
Treballs	45%	3	0,12	2, 6, 7, 8

Bibliografia

DE CARRERAS. LL.: Las normas jurídicas de los periodistas. Universitat Oberta de Catalunya, Editorial UOC, 2012.

TORRES DEL MORAL. A. (Dir): Libertades informatives. Colex 2009.

GAVARA DE CARA, JC (Ed): Las autoridades independientes en materia audiovisual. Bosch, Barcelona 2013.